

cialisty na předměty speciálně pedagogické péče, ale kteří mají i jinou aprobaci, mnohdy učí také v přespočetných hodinách a nemají zájem o další hodiny, pracovní vztah např. ve formě dohody o provedení práce apod. Taková praxe pak vynucuje hledání dalšího učitele, ovšem pouze na částečný úvazek, což je velmi často problematické.

Funkčnost systému podpůrných opatření

Dle zjištění České školní inspekce se v některých případech stávalo, že doporučení vydaná krátce po 1. 9. 2016 byla do půl roku ze strany ŠPZ přepracována, respektive bylo vydáno doporučení nové, přestože již vydané doporučení bylo stále platné. Pokud školy na základě prvního doporučení realizovaly podpůrná opatření (např. nákupem kompenzačních pomůcek) a následně formu podpory změnily na základě doporučení nového, docházelo k neefektivnímu využívání finančních prostředků.

V některých školách nakupovali na základě doporučení ŠPZ a obdržených informací pro každého žáka nové pomůcky, byť takové pomůcky již byly ve škole k dispozici. Tyto případy dokladují nedostatečnou úroveň komunikace mezi školami a školskými poradenskými zařízeními, resp. častou neznalost ŠPZ konkrétní situace ve škole, pro kterou doporučení připravují.

V řadě škol byl v prvním pololetí školního roku 2016/2017 zaznamenán také velký nárůst doporučení školských poradenských zařízení pro žáky devátých ročníků, kteří dosud žádnou podporu neměli, a to v souvislosti s přijímacím řízením na střední školy a ve vztahu k potenciálním úlevám. Především v prvním pololetí školy řešily problémy také v případech, kdy bylo třeba poskytnout podporu 2. a vyššího stupně pro žáky, kteří jsou cizinci a dosud nekomunikují v českém jazyce. Školská poradenská zařízení v některých případech nedokázala žáky diagnostikovat, obtížně byl získáván informovaný souhlas zákonných zástupců, takže nárok na podpůrná opatření nebyl včas realizován. I v tomto případě šlo o poměrně zásadní porušení, protože i neznalost jazyka může vést k přiznání podpůrného opatření. Problém při dorozumění se zákonnými zástupci by měl být řešen např. ve spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí, s tlumočnickem apod. Praxe však byla zpočátku v některých případech taková, že škola sice byla přesvědčena, že žák potřebuje podporu vyššího stupně, nicméně školské poradenské zařízení tvrdilo, že nejprve je třeba žáka naučit česky a vyzkoušet opatření 1. stupně.

4 Závěry

Implementace společného vzdělávání ve školním roce 2016/2017 započala zejména díky vysokému nasazení a odpovědnosti škol, které se snažily dle svých možností a schopností vyřešit všechny komplikace, které před ně byly kladeny, a to i v situaci, kdy se školám nedostávalo adekvátní podpory z vnějšku. Na druhou stranu je třeba konstatovat, že školy mnohdy nedokázaly s množstvím informací, které v rámci metodické podpory zpracovalo či průběžně zpracovává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nebo Národní ústav pro vzdělávání, adekvátně pracovat, v objemu informací se často ztrácely, mnohdy nepochopily uváděné formulace správně nebo neaplikovaly správně příslušná doporučení.

V rámci shrnutí Česká školní inspekce definuje několik vybraných silných a slabých stránek týkajících se implementace společného vzdělávání ve školním roce 2016/2017.

